

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВО-ПРОМИСЛОВИХ ГРУП

Горбова Х.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

Розвиток корпоративного сектору зазвичай пов'язується із тенденціями функціонування особливих суб'єктів корпоративного сектору – фінансово-промислових груп, які мають в своєму розпорядженні значні матеріальні, фінансові, людські, інтелектуальні, технологічні та інші ресурси, що можуть бути використані на реалізацію проривних інвестиційних проєктів. Нині в Україні не існує законодавства щодо особливостей створення та функціонування фінансово-промислових груп. Відповідно, фінансово-промислові групи не набули належного організаційного оформлення, щодо них не ведеться спеціалізована статистична звітність. Натомість фактично такі суб'єкти існують у формі материнських компаній, які є засновниками або учасниками десятків дочірніх підприємств.

Метою дослідження є обґрунтування підходів щодо інвестиційного розвитку фінансово-промислових груп.

Існує значна кількість публікацій [1; 3], у яких досліджується інвестиційний розвиток фінансово-промислових груп. Вагомий внесок у дослідження і розроблення теоретичних аспектів, щодо розвитку інвестиційної діяльності ФПГ здійснило багато вчених, зокрема Ю.М. Бажал, П.Ю. Буряк, Ю.В. Гончаров, С.В. Захарін, В.Б. Клейнер, Л.І. Федулова. В цих дослідженнях інвестиційна діяльність фінансово-промислових груп виступає провідною ланкою загальнонаціонального інвестиційного процесу. В них подається визначення терміну фінансово-промислової групи – це суб'єкт корпоративного сектору, який відповідає наступним критеріям: такий суб'єкт створений шляхом об'єднання майном окремих підприємств, організацій, банків; власний капітал такого суб'єкта сформований за рахунок реального та фінансового капіталу; учасники фінансово-промислової групи делегують повноваження щодо управління господарською діяльністю управляючій компанії (установі).

Враховуючи результати низки оприлюднених наукових досліджень [1; 2], можемо виділити такі моделі інвестиційної поведінки фінансово-промислових груп України (рис. 1):

Основним напрямком підвищення ефективності використання інвестицій є комплексність їхнього використання. За допомогою «додаткових» інвестицій підприємство має спромогтися оптимальних

співвідношень між основними та обіговими засобами, «активною» та «пасивною» частиною основних фондів.

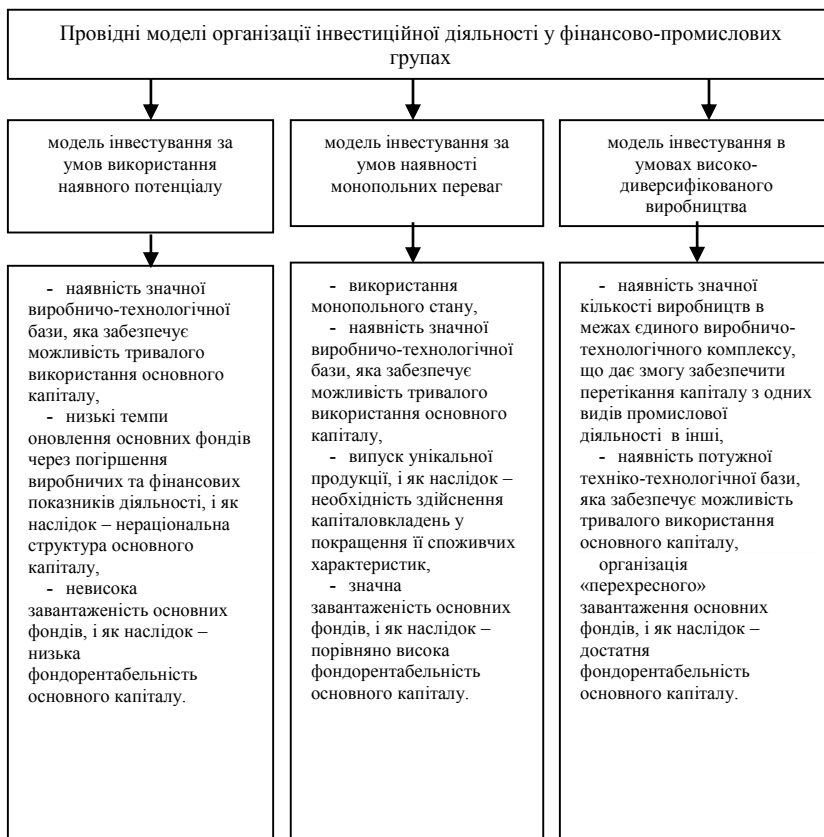

Рис. 1. Провідні моделі організації інвестиційної діяльності у фінансово-промислових групах

У всіх суб'єктах корпоративного сектору, які функціонують за принципами фінансово-промислової групи, необхідно створити служби управління інвестиційним процесом, яка має займатися плануванням інвестиційної діяльності за різними сценаріями розвитку (базовий, оптимістичний, песимістичний), прогнозувати ризики інвестиційної діяльності та вносити рекомендації щодо їхньої мінімізації, аналізувати ефективність інвестиційних проектів та інвестиційної діяльності, розробляти стратегічні і практичні пропозиції з питань удосконалення

управління інвестиційним процесом. Доцільно вивчити питання про розширення інвестиційної діяльності за рахунок диверсифікації інвестування (в тому числі шляхом здійснення фінансових інвестицій, створення нових виробництв тощо).

Планування та реалізація інвестиційних проектів у сучасних українських корпораціях (корпоративних структурах) ускладнюється відсутністю або неможливістю застосування адаптованого світовим досвідом інструментарію, який з високим ступенем достовірності дозволив би оцінити вартість (ринкову ціну) результатів таких проектів.

Складність полягає ще й в тому, що інвестиційні проекти сучасних корпорацій передбачають отримання ефектів, які є неспівставними (отримання прибутку, зростання вартості бізнесу, захоплення ринків збуту, отримання інтелектуальної ренти, доступ до ресурсів, виробництво інноваційного продукту тощо), і які неможливо правильно оцінити за умови застосування єдиного підходу. Крім того, ці ефекти проявляються на різних стадіях проекту, а також мають різний ступінь впливу на привабливість усього проекту, що об'єктивно утруднює оцінювання.

В сучасній практиці оцінка вартості інвестицій набуває особливого значення, оскільки за результатами такої оцінки приймаються стратегічні інвестиційні рішення, і тим самим визначаються напрями подальшого розвитку компанії у динамічному ринковому середовищі.

1. Захарін С.В. *Інвестиційне забезпечення інноваційно-технологічного розвитку економіки [монографія]* / С.В.Захарін. – К.: КНУТД, 2011. – 344 с. 2. Захарін С.В. *Перспективні напрями розвитку фінансової системи в контексті стимулювання інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності* / С.В.Захарін // *Проблеми науки.* – 2010. -- № 3. – С. 13-19. 3. Клейнер В. *Корпоративное управление и эффективность деятельности компаний* / В.Клейнер // *Вопросы экономики.* – 2008. – № 10. – С. 32-48.